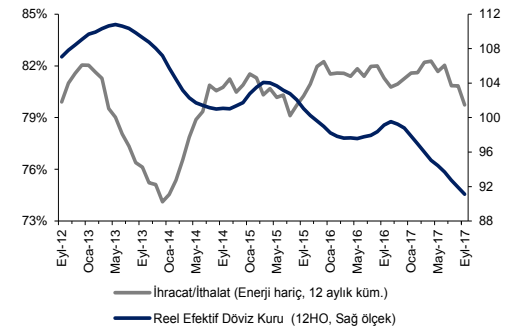
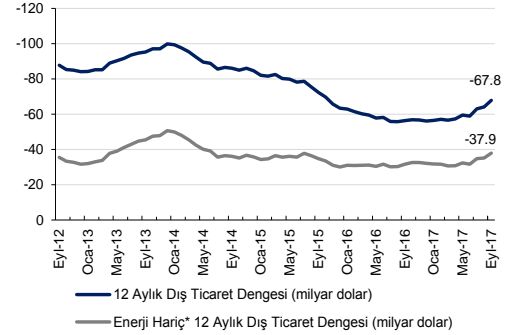

İthalatta hızlanan büyümeye bağlı olarak 12 aylık birikimli açık Eylül'de yükseliş eğilimini korudu ve 67.8 milyar dolara geldi...

• Eylül'de dış ticaret açığı 8.1 milyar dolar olurken, 12 aylık birikimli açık son altı aydaki yükseliş eğilimini sürdürerek Ekim 2015'ten bu yana gözlenen en yüksek değer olan 67.8 milyar dolara ulaştı. İthalat YY %30.6'yla (düzeltilmiş bazda AA %10.5) önceki iki ayda olduğu gibi çift basamaklı artış hızını sürdürürken, bu yıl genelde güçlü seyreden ihracat büyümesi YY %8.7 (AA %-5.0) düzeyinde gerçekleşti. Böylece, ihracatın ithalatı karşılama oranı 12 aylık birikimli bazda %69.4 ile %70.4 olan önceki aya göre kısmi bir düşüş kaydetti. Kasım 2016 sonrasında toparlanma eğiliminde olan altın ve enerji hariç 12 aylık çekirdek ticaret açığı ise Eylül'de uzun bir aradan sonra ilk defa yükselirken, güçlenen iç talebin son dönemde ithalata da yansımalarını ortaya koydu.

• Geniş ekonomik gruplara göre, ithalattaki artışta ara malları ithalatındaki YY %42'lik sıçrama bir kez daha esas belirleyici olurken, yılın ilk yarısında çift basamaklı oranlarla daralan sermaye malı ithalatı Temmuz ve Ağustos'ta olduğu gibi Eylül'de de sınırlı da olsa pozitif bir değişim kaydetti. Son üç ayda sermaye malları ithalatında gözlenen bu eğilim reel sektörün yatırım iştahında kısmi toparlanmanın işaretlerini verse de, artış hızının halen zayıf kalması toparlanmanın gücü konusunda iyimser bir resim sunmuyor. Tüketim malları ise ithalata %0.9 puanlık sınırlı katkı sağladı. En çok ticaret yapılan 20 fasıla göre ihracat tarafında, gücünü koruyan AB talebi sonucu otomotiv en yüksek katkıyı sağlayan gruplar arasında başı çekerken, kazan ve makineler otomotivi takip etti. İthalat tarafında ise, hızlı artış eğilimini sürdüren altın ve enerji ile demir & çelik toplam büyümeyi önemli ölçüde yükseltti. Özellikle dikkat çeken gelişme ise, 12 aylık birikimli net altın ticaretinin hızlanan altın ithalatının katkısıyla Haziran'da 2014 sonundan beri ilk defa negatife dönmelerinin ardından açığın sonraki üç ayda daha da büyümesi oldu. Ülke gruplarına göre, gerek Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin, gerekse AB ülkelerinin payı Eylül'de düşerek sırasıyla %26.3 ve %49.8'e geldi. Aynı dönemde, en yüksek ihracat artışının kaydedildiği ülkeler arasında BAE, ABD, İspanya ve Almanya öne çıktı.

• Özetle, yıllık dış ticaret açığı önceki aylarda olduğu gibi yine altın ve enerji kalemlerinden etkilenirken, çekirdek açıktaki da uzun bir aradan sonra ilk defa artış gözlemlendi. Kısa vadede yapısal faktörlerden çok çevrimsel etkilerin dış ticarete belirleyici olacağını düşünüyoruz. Bu çerçevede, son bir yılda hızlanan altın ithalatında bir normalleşme olsa bile, enerji fiyatlarındaki baskıyla dış ticaret açığındaki artışın süreceğini; TL'deki değer kaybının yansımalarının ve iç talepte gözlenebilecek olası ivme kaybının ise bu etkiyi sınırlayacağını öngörüyoruz.

Dış Ticaret Özet Tablo

Milyar dolar	Oca-Eyl 16		Oca-Eyl 17		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	104.2	100.0	115.1	100.0	10.5%
İTHALAT	146.3	100.0	169.0	100.0	15.5%
Sermaye (Yatırım Malları)	26.8	18.3	23.3	13.8	-13.3%
Ara (Ham madde) Malları	98.6	67.4	124.9	73.9	26.7%
Tüketim Malları	20.5	14.0	20.2	12.0	-1.4%
Diğerleri	0.3	0.2	0.5	0.3	72.6%

İTHALAT	Oca-Eyl 16	2016	Oca-Eyl 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	38.9%	39.0%	35.6%	-3.3%
Kuzey Afrika Ülkeleri	1.6%	1.6%	1.7%	0.2%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	6.5%	6.9%	9.3%	2.8%
MENA Toplam	8.1%	8.5%	11.0%	2.9%

İHRACAT	Oca-Eyl 16	2016	Oca-Eyl 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	48.5%	48.0%	46.5%	-2.0%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.5%	5.4%	4.6%	-0.9%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	21.3%	22.0%	23.5%	2.2%
MENA Toplam	28.0%	27.4%	28.1%	0.2%

Kaynak : TÜİK

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti

	Oca-Eyl'16		Oca-Eyl'17		Değer (y/y)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
	milyar dolar	%	milyar dolar	%	%
Toplam İhracat	98.2		108.3		10.4%
Yüksek teknoloji	3.3	3.4%	4.1	3.8%	23.8%
Orta yüksek teknoloji	32.1	32.7%	36.8	34.0%	14.7%
Orta düşük teknoloji	28.2	28.7%	31.4	29.0%	11.3%
Düşük teknoloji	34.5	35.2%	36.0	33.3%	4.3%
Toplam İthalat	123.4		137.7		11.6%
Yüksek teknoloji	21.1	17.1%	20.2	14.7%	-4.3%
Orta yüksek teknoloji	55.7	45.1%	56.4	40.9%	1.3%
Orta düşük teknoloji	30.8	24.9%	45.4	33.0%	47.6%
Düşük teknoloji	15.9	12.8%	15.7	11.4%	-0.7%

Kaynak: TÜİK

Muhammet Mercan

31.10.17

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Bu yayını, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımını farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul)..